

VASÁRNAP

**POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS MEZŐGAZDASÁGI
KÉPES HETILAP**

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Budapest, Múzeum-körut 1.
Telefon: József 55-40, József 68-88.

**MEGJELENIK
MINDEN
VASÁRNAP**

Előfizetési árak: Egész évre 90 K.
Félévre 48 K. Negyedévre 24 K.
Egyes szám ára — — — 2 korona.

Budapest, 1920.

1. évfolyam. 12. szám.

Vasárnap, december 26.

Jézus születése.

Észak.

Dél.

Kelet.

Nyugat.

Elszakított területeink szobrai.

Arany dió, arany alma.

(s.) Hajdanában arany diót, arany almát hozott a kis Jézuska a magyar gyermekeknek. A karácsonyfa dús lombzatán égő gyertyák s csillogó ezüstoffalok fénye játszott a tarka bábosstütemények és cukorfigurák tömegével. Az illatos karácsonyfa alatt fehér vászonra volt halmozva a kocsi két szerszamos lóval, csipkés, selyemruhás baba, játékbútorok, hintaló, trombita, huszáruha, csákó, képekönyvek, lakkcsizma a gyerekeknek, új füzös cipő a kis lányoknak.

Aztán jött a világháború s a háború első karácsonyán az orosz betörés réme volt a mi karácsonyi ajándékunk. Évről-évre szomorúbb lett a magyar karácsony. Boldog családok helyén síró árvák s gyászrendő özvegyek imádkoztak karácsonyestéjén a hősi halált halt apáért, hitvesért. Százezer magyar árva nem látja többé édesapjának örömosolyát a karácsonyfa körül. S százezer gyermek örvasága is kárbaveszett áldozat volt. Mikor már a végső győzelem majd a miénk volt, becsutelen spekulánsok, akik félték, hogy hazajövet a katonák számonkérnek háborús bűneiket, forradalmat csináltak. Csak így vihették el szárazon a bőrüket. S így lett az 1918. karácsony a magyar történelem leggyászosabb karácsonya. Azok jutottak uralomra, akik a csordapásztorok énekét sohasem fogják megérteni.

Lerongyolódtunk. Hideg szobában várjuk a Jézuskát. Dió és alma aranyhaj nélkül is kevés jut a karácsonyfa. Szegény lett a magyar gyerekek Jézuskája, játékot nem bír hozni. Meleg ruha is nehezen kerül. De visszajött a bizalmunk, erős magyar hitünk. Visszavértünk a betlehemi istálló egyszerű karácsonyestéjéhez. Mint a csordapásztorok majd kétezer éve, mi is elme gyünk a Megváltó jászolához s örvendünk, hogy megtaláltuk egyetlen barátunkat, pártfogónkat: az Istenfiát.

Názárethi József és Mária menekülés közben tértek be a betlehemi istállóba, hol megszületett a Megváltó. A magyarok is menekülnek a fegyveres ellenség elől s az apostoli kereszt fénye — mint a csordapásztorokat a csillag — elvezette a betlehemi karácsonyhoz.

Heródeseink hiába üldöznék, Krisztus szellemében újjászületett s győzni fog a magyar nemzet!

Budapest, december 13.

ÖRÖK HÁBORÚ. *A győztes hatalmak köztudóik Oroszország iránt. Nem akarják megmenteni az évek óta haldokló orosz népet a népbiztosok vérszopó diktatúrájától. A lengyelek magukra hagyva nem aknázhatták ki győzelmüket Lederbaum-Trockij zsoldoserege fölött. Wrangel orosz nemzeti hadseregét is cserbenhagyták, az is kénytelen volt a Fekete-tengeren át menekülni. A japánok Szibéria közepén megálltak. A finnek is abbahagyták a veszett szomszéd fegyveres megfékezését. Józan észsel azt hinné az ember, hogy Oroszországban bekövetkezett a béke állapota. Pedig debogy is. Az orosz vörös paradicsom népe csak addig csendes, míg külső «ellenség» támad, mert akkor reméli a felszabadulást. Mi is így voltunk. De, amint vége a reménynek, azonnal kirobban az ellenforradalom a kényurak rémuralma ellen. Most Pétervár gyári munkásai lázadtak föl a szovjet-zsidók ellen. Kínai és lett zsoldosokkal fojtották vérbe Leninék szabadságbarcukat. Beljebb a földművesek zöld seregei vannak állandó harcban a vörösökkel, mióta nincs háború. Mit vétett ez a szerencsétlen nép, hogy örökké tart a háborúja? Vagy a végzet azért sújta talán Oroszországot, mert az orosz mozgósítás hozta ránk a világháborút?!*

*

ÁRVÁK ÉS ROKKANTAK. *Kenderesről ír egy rokkant bős. Zsírja elfogyott, búzakeresete februárig tart. Hitvese, két kis gyermeke beteg. Nincs tüzelője s nem kapja nyugdíját. Karácsony estéjén sok bajunk közepette gondoljunk a mi bőséinkre, a bősök árváira. A szeretet melege nyissa ki falun, városban mindenkinek a szívét. Akinek van egy falat kenyere, eggyel több takarója, szövete, vagy lábbelije, ahit megáldott a sors, hogy családjával együtt üli a szent estét, ossza meg örömeit a kis árvákkal s juttasson a karácsonyi gyertyafényből egy kis derűt a mindnyájunkért szenvedő rokkantaknak is. Azt szeretnők, ha minden faluban betlehemi játékok, szeretetünnepségek lennének, ahol testvéri békézséggel adakoznának az árvák, özvegyek és rokkantak javára. Ne várjunk mindent az államtól: az állam maga a*

legkoldusabb. De akinek van, el ne mulassza adósságát leróni. Mert, míg egy árva, egy özvegy s egy bÉna, vagy világtalan hős van, addig mindannyian adósok vagyunk, kik életünket, épségünket s családjunkat megtarthattuk. A krisztusi szeretet legyen úrrá minden faluban, hogy az árvaék könnyein ne törjenek meg a karácsonyfák ablakokon kiszűrődő fénysugarai. Csak így teljesül az anyagi jóslat: Békesség földön az embernek!

MI HÍR A POLITIKÁBAN?

Az új kormány.

A kormányválság ügye december 16-án meglepetészerű fordulattal dülőre jutott és Horthy Miklós kormányzó Teleki Pál gróf miniszterelnök előterjesztésére kinevezte az új kormányt. A második Teleki-kormánytagjai a következők:

Miniszterelnök: Teleki Pál gróf.

Belügyminiszter: Ferdinándy Gyula.

Pénzügyminiszter: Hegedüs Lóránt.

Kereskedelemügyi miniszter: Hegyeshalmy Lajos.

Földmívelésügyi miniszter: Nagyatádi Szabó István.

Honvédelmi miniszter: Belitska Sándor tábornok.

Igazságügyminiszter: Tomcsányi Vilmos Pál.

Vallás- és közoktatásügyi miniszter: Vass József.

Népjóléti- és munkaügyi miniszter: Benárd Ágost.

Teleki Pál gróf miniszterelnök ideiglenesen vezeti a külügyminiszteriumot és a nemzetiségi kisebbségek miniszteriumát, Vass József a közéleti miniszteriumot, nagyatádi Szabó István pedig a kisgazdasági miniszteriumot. A kormánynak az a célja, hogy az ügyrevezett kis miniszteriumokat apránként megszünteti.

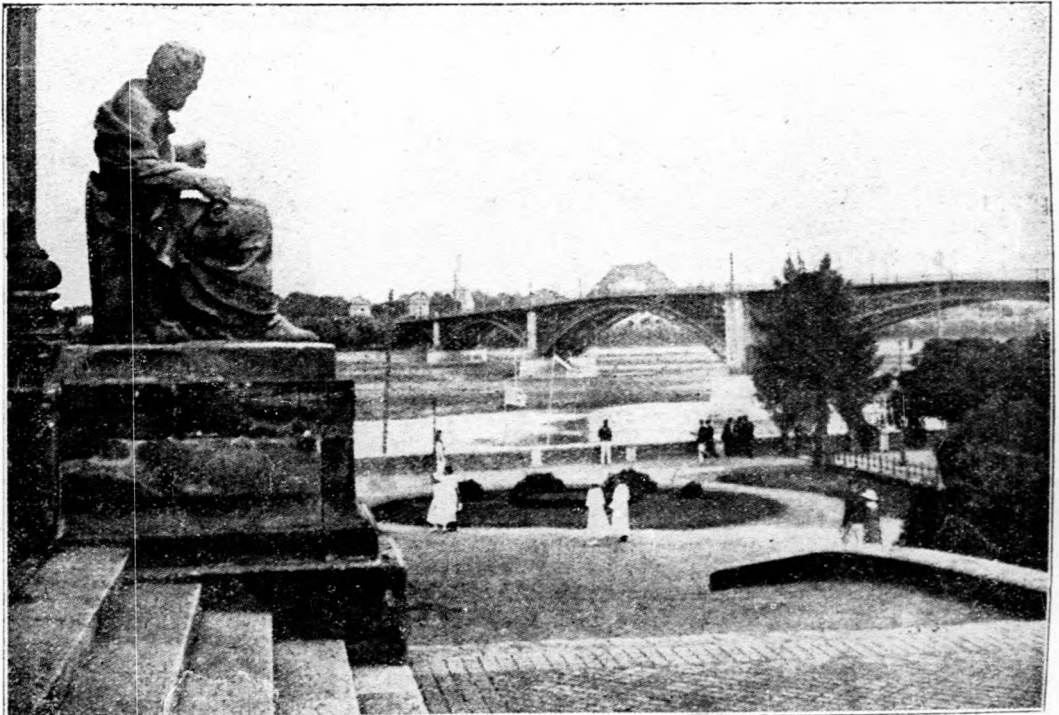
Az új kormány az eskütétel után bemutatkozott a kormányzópártban és Teleki Pál gróf miniszterelnök röviden vázolta a kormány programját. Hegedüs Lóránt pénzügyminiszter kijelentette, hogy ő ugyan idegen a pártban, mert liberális politikus, de az országot akarja támogatni. Huszár Károly a párt ne-

vében köszönetet mondott a távozó minisztereknek, akik a nehéz időben önfeláldozóan végezték munkájukat.

Nemzetgyűlés.

December 17. Teleki Pál gróf miniszterelnök előadta rövid programját. Hangsúlyozta, hogy ezelőtt négy hónappal részletes programot adott és ehhez a programhoz teljes mértékben ragaszkodik az új kormány is. Lényegesebb változás csak a pénzügyi programon történik. Ma legfontosabb a gazdasági kérdések megoldása, mert az országot gazdaságilag lábra kell állítani és meg kell teremteni a gazdasági kapcsolatokat kifelé. Ausztriával már megkezdődtek a gazdasági tárgyalások. A miniszterelnök ezután rámutatott az alkotmányjogi kérdésekre. A kormány feladata a végleges választójog megalkotása, a főrendiház reformja, továbbá a királykérdés megoldása. A miniszterelnök beszédében foglalkozott a gabonabeszolgáltatás kérdésével is. Az egyes községek bizottságok fogják bejárni és a helyszínen állapítják meg, hogy az egyes községeknek mennyit kell beszolgáltatni. Hegedüs Lóránt pénzügyminiszter betérjesztette a három hónapi költségvetési fölhatalmazásról szóló törvényjavaslatot. Ereky Károly beszéde után Huszár Károly a jobbbségi párt tárgyilagosságáról biztosította a kormányt. Ezután Czettler Jenő beszélt és végül Friedrich István emelkedett szólásra és kijelentette, hogy a kormánnyal szemben várakozó álláspontra helyezkedik.

December 18. Huszár Elemér, Sigray Antal és Kovács István hozzászólása után elfogadták a fölhatalmazási törvényjavaslatot. Karafiáth Jenő interpellációjában bemutatta Lovászy Márton pécsi beszédét, melyben ez a volt miniszter Baranyának az anyaországgal való egyesítése ellen beszélt. Teleki miniszterelnök becselven hazadrulásnak minősítette Lovászy és társainak bűnös cselekedetét.

Szeged és a reánk erőszakolt szerb határ.

A híd tulsó oldalán van Új-Szeged, amely ezidőszerint a szerbeké.

MEZŐGAZDASÁG

A keleti marhavész határainkon van!

Ami előrelátható volt: a keleti marhavész csonka országunk közvetlen közelébe férközött. A külügyminisztériumhoz megérkezett az oláhok értesítése, amely szerint a keleti marhavész Erdélyben, Szbenmegyében nagy mértékben fellépett.

A lengyel kormány viszont arról értesítette a kormányt, hogy északon a vész a Szan folyótól már a Kárpátokig jutott.

A földművelésügyi kormány azonnal a legérelvesebb rendszabályokat léptette életbe. A határtól húsz kilométerre eső földszávon elrendelte a csempészés meggátlása végett az állatok összeírását s a napokban kiadott rendeletével az átmenő forgalmat megszorította, úgy hogy állatoknak csak zárt vagonokban való szállítását engedélyezte meg.

A földművelés tudománya.

Irta Grabner Emil.

Tudjuk nagyon jól, hogy a jó terméseink sikere és nagysága sok egyében kívül, különösen azon mulik, hogy milyen erőben van a föld és hogyan munkáljuk azt meg.

A gazda szeme a szántásból csak annak felületét látja. Ha szántáskor a föld omlós volt, akkor gondolható, hogy nemcsak felületén, hanem a barázda alján is omlós a felszántott réteg, ha pedig rögös volt a szántás, rögös lesz az a barázda fenekén is.

Ámde mégsem céltalan arra gondolnunk, hogy a különböző módon művelt földön milyen a barázda feneké, mert abban fejlődik a növény gyökere. Ha a növény gyökérzete a jobb munkánk folytán erőteljesebben fejlődhetik, akkor erőteljesebb növényt termel, ez pedig nagyobb terméssel fizet.

Az összetörmödött szántatlan föld a felszínétől le az alsóbb rétegéig apró kis üregekből képződő hajszálcsöveket alkot, amelyeken át az alsóbb földrétegből állandóan a felszínre szivódik a víz, ahol a szél és a nap elpárologtatják. A felületén tömődött föld tehát hamar kiszárad.

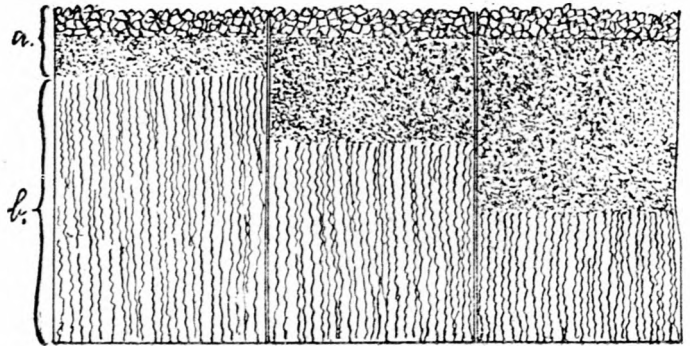
Ha a föld felső rétegét szántással, fogasolással, kapálással feltörjük, akkor a felületén megszüntetjük a hajszálcsöveket és a földből a víz nem párologhat el, mert a porhanyó réteg, mint egy védő lepel, megakadályozza azt. Ezt kicsinyben kipróbálhatjuk, ha egy kockacukor egyik élére porcukrot teszünk és alját feketekávéba mártjuk. A kávé hamar föl fog szivódni a kockacukorba annak hajszálcsövein át, de a porcukornál megakad és ha az elég vastag rétegű, nem ázik át alulról. Így van az a földben is.

Minél mélyebb a szántás, annál biztosabb védelmet nyújt a szárazság ellen, mert vastagabb védőréteg védi a hajszálcsöveket a kiszáradástól — de a növények

gyökerei elérik azt, — az esőzések nehezebben tömhetik össze a talajt és a mélyebb porhanyó réteg egyúttal az eső és hólevét is jobban képes magába szívni, akárcsak a szivacs.

Hogy miként alakul a föld alsóbb rétege a sekély és mélyebb szántás után, azt az 1. képen mutatom be.

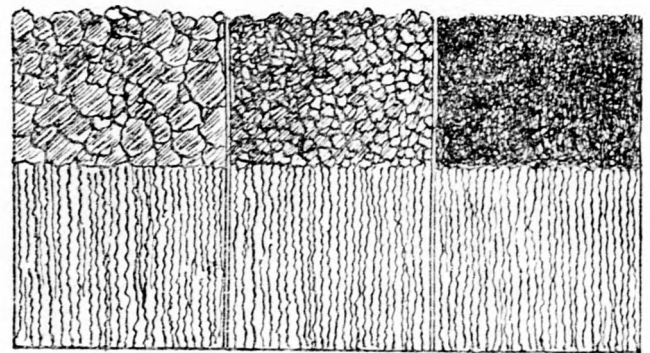
1. kép.

10 20 30 centiméter mélyen szántott föld. (a szántott réteg. b nyers, hajcsöves réteg.)

Ezek a képek úgy mutatják a földet, mintha egy egyes falú árkot ástunk volna, vagyis átmetszve, oldalnézetben. A kép alsó részén látható hullámos függőlegesen futó vonalak a hajszálcsövek és ezeket a sekély szántás csak vékony rétegben bontja meg, ezért a nagyobb esőzések hamar összetörmölik a földet, ennek folytán a porhanyó réteg nem védi azt a kiszáradástól. A mélyebb szántás esetében még mindig marad porhanyó réteg, mely nemcsak védi a földet a kiszáradástól, hanem egyúttal a gyökerek akadálytalan növekedésére és táplálkozására is a legkedvezőbb alapokat nyújtja. Ha ilyen föld felső rétegét az esőzés összetörmölte, akkor azon mielőbbi kapálással segíthetünk.

2. kép.

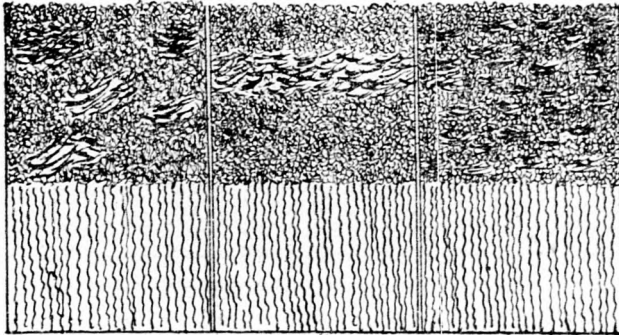

rögös elaprózott rögös porhanyóan szántott föld.

A 2. képen a rögös, vagy hantos szántást, mellette az elaprózott hantos szántást láthatjuk. Képzeljünk most ehhez azt, hogy az elvetett növény gyökereinek ilyen földben kell fejlődnie. Bizonyos, hogy nem fejlődhetik jól, mert mindenfelé rögökbe ütközik, vagy a rögök közötti üregekbe lóg, azért legjobb a kép harmadik részén bemutatott, porhanyó, morzsálékosra művelt föld, melyben a növények gyökerei a legjobb utat kapják.

Érdekes képet nyerünk akkor is, ha az istállótrágya alászántása után vágunk árkot a földbe és annak oldalán megnézzük, hogy a trágya *hogyan oszlódott* el. A 3. képen láthatjuk a rosszul elteregtetett trágyát bukkókban, különböző helyeken alátakarva. Ha a kikelő vetés gyökereit fejlesztí, ilyen földben egészen sovány, más helyen túlsok trágyát talál, de ha a soványrészen kezdi a fejlődését, sokszor úgy jár, mint az, akinek meg van kötve a keze és éhenhal, holott közelében a teli

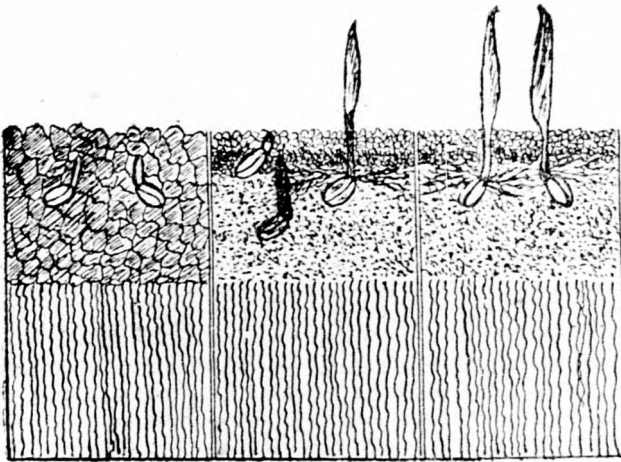
3. kép.

csomósan rétegezve szétosztva
alászántott istállótrágya.

fazék. A kép második részén a trágya bizonyos mélységben, egy rétegben helyeződik el. Ez sem jó, mert az egész szántott réteget kell trágyáznunk, hogy a növények gyökereit a trágyában adott tápanyagot *mindenhol* feltalálják. Ezért a kép harmadik részlete megfelelő.

4. kép.

rögös földbe egyenlőtlen mélyen egyenlő mélyen
ugyanazon időben vetett búza kikélése.

Igy van ez a *vetéssel* is. Nem mindegy az, hogy milyen földbe vagy bármilyen mélységbe vetünk és ha a 4-ik kép nyomán követjük az elvetett mag sorsát, abból láthatjuk ezt. A kép első részén a rögös földbe vetett búza nehezen kel ki. A második képrészleten a sekélyen vetett mag a felső réteg *szárazsági* miatt, a mélyen vetett mag a túl mélyvetés miatt nem képes jól fejlődni, bár a megfelelő mélységre vetett mag már kikelt. Ezért úgy, mint azt a kép harmadik részlete mutatja, *megfelelő mélységbe és egyúttal egyenlő mélyre kell vetnünk* a magot, ha jó vetést akarunk.

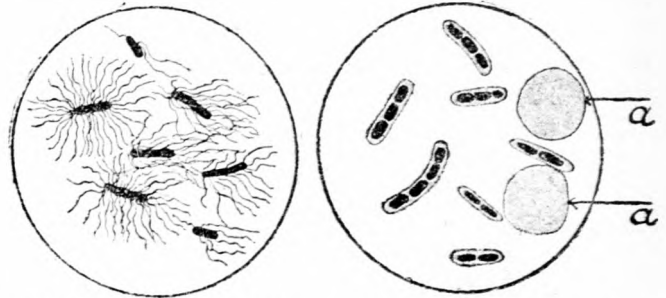
Gondolkodjunk e felett és eszerint cselekedjünk.

A baktériumokról. Irta Schandl József dr.

(Képekkel.) Talán az élő lények egyetlen csoportját se emlegetjük oly gyakran, talán egyetlen féleségüktől se rettegünk annyira, mint a parányi baktériumok miriadjaitól.

A penésznél is egyszerűbb szerkezetű: egysejtű növények ezek. Oly kicsinyek, hogy szabad szemmel nem is láthatók, hanem csak 500—1000-szeres nagyításban pillanthatók meg körvonalaik. A közepes nagyságúakból 3000—4000 darabot kellene egymás mellé rakni, hogy 1 centiméter hosszúságot elérjenek.

Alakra nézve nagy változatosságot konstatálhatunk náluk. Egyes fajok parányi gömböcskék, mások pálcika, ismét mások bunkósbót, orsó vagy csavaros fonál alakjában tűnnek fel. A gömbalakúak egynémely fajánál minden sejt, azaz gömböcske külön él, más fajoknál olvaszószerű láncokba vagy tölcseralakú képződményekbe vannak a gömböcskék összefűzve.

A farkasgörcs (tetanus) bacillus csillangókkal. Ezerötszázszoros nagyítás.

A lépfene bacillus burokkal. A bacillusok mellett két vörösvérsejt (a). Ezerötszázszoros nagyítás.

A legtöbb baktérium magától nem képes mozogni, hanem úgy jut egyik helyről a másikra, hogy mozgó állatok testére tapad, folyóvízbe esik, vagy porszemek, tollak, magvakra tapadva a szél szárnyain repül tova. Némelyik baktériumféleség azonban egy vagy több ostorszerű nyulványt visel testén és ezeknek evezőszerű mozgása táján tudja helyzetét változtatni. A mozgatási gyorsaság is fajok szerint eltérő. A baktériumokat tanulmányozó buvárok (bakteriológusok) figyeltek meg már olyanokat, melyek híg folyadékban 1 óra alatt 6—30 centiméter utat képesek megtenni.

Mint általában a parányi élő lényeknek, úgy a baktériumoknak szaporodása is igen élénk. Az anyasejt kettéválik, miáltal két új baktérium nyert életet. Alig telt el 1 perc, már az újonnan létrejött baktériumok is érettek annyira, hogy 2—2 részre hasadva újabb és újabb «leánysejteket» hozzanak létre. Nem lehet tehát csodálkozni, ha egyetlen baktérium kedvező viszonyok közt 1 nap alatt több millió baktériumot hoz a világra. A pálcikaalakú baktériumok a fajfenntartás érdekében kedvezőtlen viszonyok közt *spórákat* képeznek. A pálcika egyik részén 3—20 óra alatt tojásdad, vagy gömbalakú fényes képződmény jön létre, mely — hasonlóan a növények magvaihoz — dacolni képes hideggel, meleggel, szárazsággal; mikor e veszélyes helyzet megszűnt, a spórák kicsiráznak és így létrehozhatnak pálcikaalakú baktériumokat.

De nem szabad azt hinni, hogy a baktériumok élete zavartalan, «rózsás». Ők is küzdenek elemi csapásokkal! Némelyiket a napfény is megöli; ezért ajánlják az orvo-

sok a világos lakószobákat. Legnagyobb ellenségük mégis a nagyobbfokú meleg. A tej felforralása közben elpusztulnak ama baktériumok, melyek a tejet fogyasztó emberre betegséget hoznának vagy amelyek a tejet megsavanyodásra indíthatnák. Ha bizonyos étel nyersen — baktériumtartalmánál fogva — veszélyes is, főzve vagy süítve veszélytelen. Az orvos is forró vízbe helyezi késeit, ollóit, tűit operáció előtt, hogy velük ne vigyen be baktériumokat az operált sebbe. Már a hideg csak megakasztja a baktériumok szaporodását (tejhűtés), de nem öli meg őket. A jégszekrénybe helyezett ételeken is vannak tehát baktériumok, sőt nem vesztik el életképességüket a jéggé fagyott vízben se; mihelyt környezetük felmelegszik, újra életre kelnek, «tetszhalott» voltukból és megkezdik káros munkájukat.

Igen érdekes és tanulságos számokat közöl egy kiváló magyar bakteriologus: Anjeszky dr. «A baktériumok természetrajza» című művében a levegő baktériumtartalmát illetőleg. Az 1300—1700 m. magasan repülő léghajó vagy az Óceán közepén uszó hajók utasai baktériummentes levegőt szívnak be; a magas hegyeken élők levegőjében is csak 1—3 baktériumot lehet megolvasni (köbméterenkint). Elég tiszta a levegő az alföldeken is eső után (2000—3000 bakt. 1 m³ levegőben). De már tiszta időben ugyanazon helyen 100-szor annyi a levegő baktériumtartalma. Ha egy helyiségben kiszellőztetés után 300—1000 baktérium van, ugyanott pár óra múlva (iskolákban, üléstermekben) a felvert porral 1 m³ levegőben 4000—12.000 baktérium repkedhet. Baktériummal legjobban szennyezett a poros utcák levegője akkor, ha szél fúj vagy a köveket seprik. Így Budapesten a Népszínház forgalmas környékén gépekkel való seprés után 1 m³ levegőben 4 millió baktériumot olvastak meg.

SZELLŐZTETÉS HATÁSA A TEJHOZAMRA.

Azt mindenki belátja, hogy a füledt, romlott levegő hátrányos az állatok egészségére s így helytelen dolog az istálló szellőztetését elhanyagolni. De már azt kevesen tudják, hogy a szellőztetés, illetőleg a tiszta levegő hatására a tehének jobban is tejlenek. Egy majna-frankfurti tehenészetben átlag 3700 literet szoktak fejni évenként egy-egy tehéntől. Az 1910. évben modern szellőztetővel látták el az istállót, mire az évi tejhozam 4151, sőt a második évben 4355 literre emelkedett.

EGYES TEJTERMÉKEK ÁRÁNAK FELEMELÉSE. Az Országos Központi Árvizsgáló Bizottság a tehéntejből és juh-tejből készült egyes tejtermékek legmagasabb árat újból megállapította. Az elsőrendű vajnak legmagasabb ára termelőnél 115 korona, a fogyasztónál 155 korona. A másodrendű vajnak ára pedig a termelőnél 80 koronában, a fogyasztónál 110 koronában lesz megállapítva. A tehéntúrónak és a leföldözött tejből készült tehéngomolyának ára a termelőnél 18 korona, a fogyasztónál 30 korona a rendelet értelmében.

A SZÖVETKEZETI TÖRVÉNY. Az igazságügyminisztériumban most dolgoznak a szövetkezeti törvényen, amely igen fontos rendelkezéseket tartalmaz. Így szólani fog a Magyarországi Szövetkezetek Központjának megalakításáról, amely központ lesz a magyarországi szövetkezeteket képviselő szerv főleg külföldi vonatkozásban. Feladata általában a szövetkezeti ügy fejlesztése tudományos, gyakorlati és népszerűsítési szempontból. Amíg ez a központ megalakul, addig ezt a feladatot az Országos Központi Hitelszövetkezet gyakorolja.

NAGY SZÖVETKEZETI GYŰLÉS LESZ MARCHIUSBAN. A jövő év márciusában a magyarországi szövetkezetek nagy szövetkezeti gyűlést tartanak, amely a terv szerint négy napig fog tartani. A gyűlésen Horthy kormányzó és a kormány teljes számban fog résztvenni.

* TANÁCSADÓ *

Ha valakinek jogi vagy gazdasági útbaigazításra van szüksége, írjon a szerkesztőségnek és a választ ebben a rovatban közöljük.

KÉRDÉS. *A kertemben levő ősi rózsát valami fehérszínű betegség lámadta meg, hogy lehet ellene védekezni? (Egy olvasó.)* — FELELET. Bővebb leírás nélkül nem lehet megállapítani a betegség fajtát és a védekezési eljárást. Valószínűleg lisztharmat lesz a betegség, ez ellen szénporozással lehet védekezni. Tesék a beteg virágból egy részt a m. kir. kertészeti tanintézet-hez (Budapest, I., Ménesi-út 45. sz.) beküldeni, ott majd megállapítják a betegség fajtát és közölni fogják védekezési eljárást. Az első kérdésre levélben felelünk, ha közli a szerkesztőséggel címét.

KÉRDÉS. *1. Kőzségünkben igen hullik a baromfi, mi az oka és hogy lehet ellene védekezni? 2. Fajbaromfi (lúd, kacska és tyúk) tenyésztési célra hol szerezhető be? (D.)* — FELELET. 1. A körülmények és elhullás módjának leírása nélkül igen nehéz a baj megállapítása. A baj oka valószínűleg a kolera lesz. Szükséges, hogy a baromfiállományt az állatorvos megvizsgálja és ha az a kolerát állapítja meg, ojtással lehet ellene védekezni. 2. Emdeni lúd és sárگا Orpington tyúk kapható Bogyay Eleménnél Sárospatakon. Pekingi kacska beszerezhető Fiedler Lajosnál Monoron (Pestm.). Plymouth-tyúk van eladó Maczák Mihálynál Békéscsabán.

KÉRDÉS. *Elethető-e a burgonya lóval? — FELELET.* A burgonya kitűnő takarmányt szolgáltat lovak számára, ha azt kellőleg előkészítik. Azt tapasztalták, hogy legjobban szereti a ló a főtt burgonyát keverve szecskával és kissé megszóva. A ló fokozatosan szoktatandó rá. Etetés után a jászlakat gondosan ki kell tisztogatni, mert különben a maradék megkeseredik és rontja a ló egészségét. Sok német gazda zabot nem ad lovának még a legnagyobb munka idején se, hanem csak 10—15 kg. burgonyát és szénát.

KÉRDÉS. *Kell-e irtani a gabonaszisziket és hogyan? — FELELET.* A gabonasziszik, ez a 3—4 milliméter hosszú fekete kis bogár igen sok kárt okozhat a magtárban. Nősténye orrmányával lyukat fúr a búza-, árpa-, rozs- és kukoricaszemekbe, majd e lyukba egy-egy petét tojik. A petéből kibuvó lárvá a szem lisztes belsejéből él s azt egészen a héjig elfogyasztja. A magtárt úgy lehet megvédeni a szisziktől, hogy annak tisztántartására nagy gondot fordítunk. A tapasztalat ugyanis beigazolta, hogy a gerendák alján, sarkokban, lépcsők mentén, gerendarepedésekben elfekvő szemes gabona a sziszik kedvelt tanyája és fészke. Az ilyeneket kell tehát megsemmisíteni, azaz kisépenni és elégetni. A padlónak, gerendáknak minden repedését ragasszuk be jól gyúrható, ragadós anyaggal. Hogy pedig a tiszta, garmadában heverő gabona meg ne sziszikesedjék, hetenkint legalább egyszer át kell lapátolni. A sziszik ugyanis irtózik az ilyen gyakori bolygatástól és inkább elmenekül más, nyugodtabb helyre.

KÉRDÉS. *Igaz-e, hogy a csont alkalmas a műtrágya pótlására, ha igen, hogyan kell vele bánni? — FELELET.* A ház körül összegyűlő csont nagyon hasznos, mert benne sok növényi tápanyag van. Legtöbbet a foszforsavból tartalmaz, ezért elsősorban a szuperfoszfát meg a thomaszsalak műtrágyákat tudjuk vele pótolni. Ezek használata volt nálunk a háború előtt legjobban elterjedve. Az Alföldünk búzatejő földje foszforsavban szenved legnagyobb hiányt. A csont minőség szerint 20—30%-ot tartalmaz ebből az értékes növényi táplálékból, de nagyon nehezen oldható állapotban. Ezért a hatása nem gyors, mint a szuperfoszfát műtrágyáé, hanem lassú, de sokáig eltartó. Ha most, vagy tavasszal kiszórja, hatása nemcsak a jövő év termésén, hanem még azután is fog mutatkozni. Használatánál fontos az, hogy finom por alakjában szórassék ki, mert így jobban tud a földdel keveredni és az apróra zúzott csont hamarabb megy át a talajban olyan átalakuláson, hogy belőle könnyen felvehető növényi táplálék lesz.

Több hozzánk intézett kérdésre közöljük olvasóinkkal, hogy rejtvényeink megfejtését nemcsak előfizetőink küldhetik be, hanem azok is, akik lapunkat hetenként vásárolják. Természetesen ők is részt vesznek a jutalomkönyvek kiosztásában.

A magyar földműves.

*Csak akkor látod őt, ha szürke éjjel
Száguld tovább a gőzasút veled
S a hajnal mérgező lehelletével
Leng tejszínű az alvó táj felett.*

*Merengve megy előre: méla, álmos
Lovát magára hagyja szántani,
Olykor kitér a karját, mint a táltos
S csillognak inge hősín fodrai.*

*Roskadt inakkal jár útfában aztán,
Bölcs mélabú van napsütötte arcán,
De szem nem látta őt könnyezni még.*

*Mint egy bús isten jár a zöld mezőben,
Döbbenve nézem, mint halad előttem
És nem tudom, mi bánlja nagy szívét!*

Kosztolányi Dezső.

HÉT ESZTENDŐ UTÁN.

Történet a török világ idejéből.

Irta Pásztor József.

Hét esztendeig volt a vitéz Segnye János, Lápis-patak vár ura a török császár rabságában. F fiatal felesége sokáig várakozott s hűséges szerelemmel gondolt raboskodó hitvesére. Eleinte levelet is váltottak, ami az asszony reménykedését élesztette, de később minden híradás elmaradt. Az ötödik esztendő után aztán valaki azt a hírt hozta, hogy Segnye János uram rég elpusztult a raboskodás nyomorúságaiba.

Az édesanyja sokszor megkörnyékezte a hó arcú, szomorú menyecskét:

— Édes lányom, mi lesz így veled? Még huszonöt esztendő sem vagy, így akarsz szomorú özvegységben elhervadni?

A menyecske a két kezére hajtotta a fejét s könnyes szemmel mondta:

— Várom az én szerelmetes jó uramat, mind halálomig.

De újabb rabok jöttek haza Törökországból, akik semmi biztosat sem tudtak mondani a jó vitézről. Lassan mindenki beletörődött, hogy elpusztult odakinn.

Már a hatodik esztendő is eltelt, amikor egyszer könnyezve ölelte át a napa asszonya a menyecskét:

— Szegény jó fiam. Ha tudná, hogy ilyen hűséges, jó felesége van, dehát...

A menyecske félénk pillantással nézett a napa szemébe.

— Hát, édesanyám is azt hiszi, hogy elpusztult? Az öregasszony megtörülte a szemét s a menyecske szemébe nézett:

— Sokáig vártam, bizakodtam, dehát mire várjunk? Ha élne, híradás érkezett volna tőle.

A menyecske hangosan felzokogott. A napa megölelte s szeliden a fülebe susogta:

— Éld a szép fiatal életedet, édes leányom. Ismerjük a szivedet. Tudom, hogy az én jó fiamat sohasem fogod elfelejteni, de férfiember nélkül sokáig már nem maradhatsz. A marhád pusztul, egyedül vagy nagyon.

A menyecske bánatosan emelte föl a fejét.

— Nem tudnék én szeretni mást, édesanyám. Piros rózsza volt a mi szerelmünk s többől vágták ketté a rózsafát.

— Ha szerelemmel nem is szeretnéd, becsülhetnéd a férfi gondozódat.

Szó szót követett, az idő telt. A fiatal menyecske egy kicsit felejtette az urát. Vagy tán nem is felejtette, csak a szíve mélyébe zárta, mint valami elmúlt, édes emléket. De már ki-kirebbent Lápis-patak várából. Olyan volt, mint egy fiatal leány, szemérmes és szelid, hiszen alig kóstolt bele édes urával az asszonyi életbe. Néhanapján már sólyomvadászatra is elment, hárfát, citerát hallgatott, a télen pedig az atyafiai bevitték szánon Kassára, táncba.

De ott a nagy boltives, gyertyafénnyel előtött teremben is az édes ura jutott eszébe. Az első tánc, az első csók édesen fájó emléke.

A mulatságon ismerkedett még egy delitermetű, szőke, magyarul is beszélő cseh tisztel. A tiszt lány-szavú, kedves ember volt, a fiatal menyecske olyan sokáig volt szomorú magányosságban, hogy a sápadt arcára pir szökkent, talán a táncból, talán a daliás szőke tiszt szavától.

A szánkó-csengők hangja mintha új, rég nem hallott muzsikát vert volna, amint visszasietett velük Lápis-patak várába. Az édesanyja otthon másoktól örömmel hallotta a hírt s gyengéden ölelte a menyecskét.

— No, édes lányom?

Ez pirulva bontakozott ki a karjából s halkan rebegette:

— Csak nem tudnék én mást szeretni!

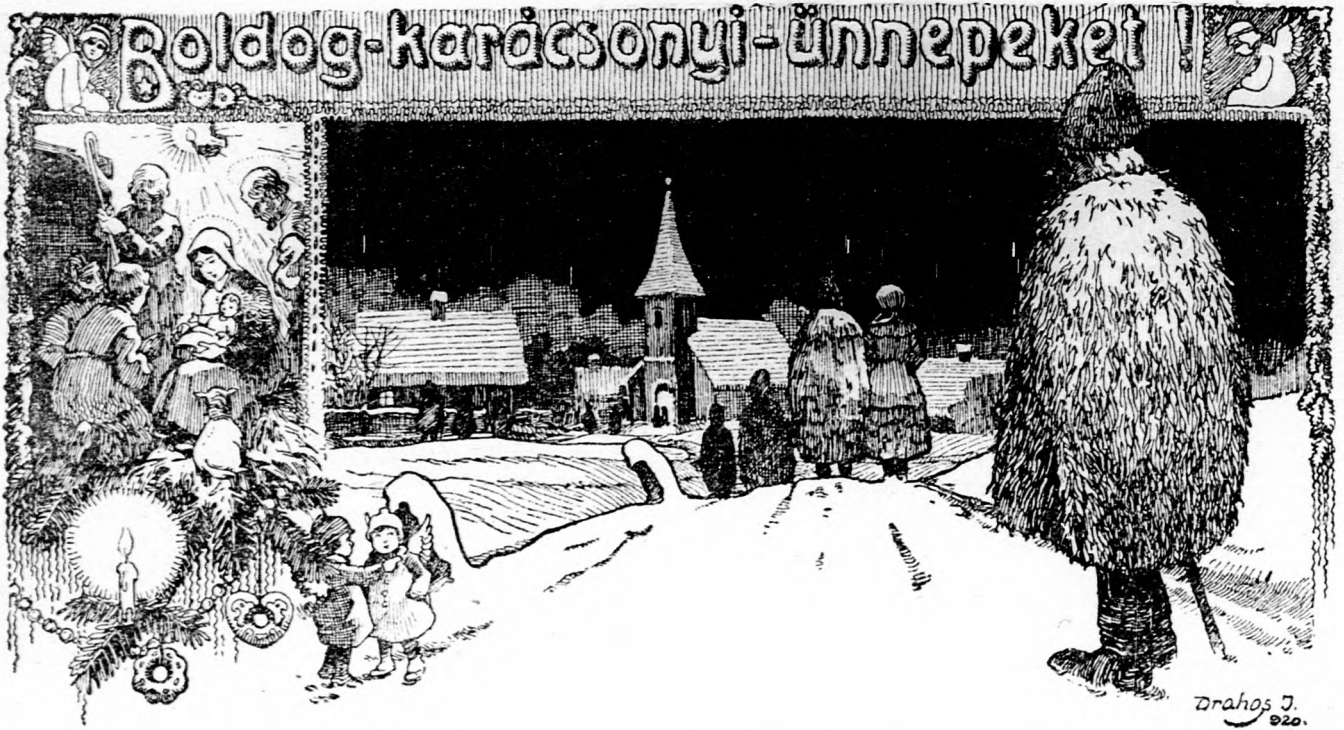
— Jó, jó, drágaságom — bólogatott az öregasszony. — Minden virág újra nyílik tavaszon.

Két hónap se telt bele, Segnyeiné ifiasszony mátkája lett a szép cseh katonának.

Néha el-elrepült a szomorú gondolata, égen szálló, röpke felhőkkel, távol Törökország felé, ahol a Jedikule

sötét odvaiban fáradt, meggyötört magyar vitézek raboskodtak. De virág nyílt körülötte. A várkertben már piroslott a tulipán, fehér galambok turbékolnak, csokolóztak a kőtorony párkányain. Májusra tüzték ki az esküvőt.

Boldog-karácsonyi-ünnepeket!

A reggeli harangszót a várból leröpítette a szél Rozgony falujába, ahol egy tépett ruhájú vándor szedelőzködött épen. Ejszaka érkezett a faluba s bekérezkedett az egyik falusi házba.

— No, egy kis tejet — mondta neki a gazda felesége s elibe tett egy köcsög tejet.

A vándor hálás pillantással ivott a tejből s odafordult az asztal körül ülőkhöz.

— Meghálálom még. Nem vagyok ám én az, aki nek a ruhából látszom. Hanem kérdeznék valamit. Ide látszik már Lápispaták vára, a várból hallok is a harangszót. Mit tudnak a vár asszonyáról, Segnyei Jánosné-ról? Él, vagy hal-e?

A gazda felelt:

— Az asszony él.

A vándor összekulcsolta a kezét s maga elé rebegte:

— Hála neked, jó Istenem.

A gazda azonban így folytatta:

— Épen ma tartja a lakodalmát.

A vándor arca fehérre vált.

— Ki veszi el?

— Valami cseh vitéz. Hét esztendeig várt a hitese urára, nagy szomorúságban. Alig mozdult ki a várból, de hogy az ura elpusztult a török rabságban...

A vándor felpattant s szikrázó szemmel kiáltotta:

— Nem pusztult el! Magam vagyok Segnyei János!

És máris rohant Lápispaták várába.

Dél felé járt, mikor odaért, a vendégsereg épen a lakodalmi ebédnél ült, amikor Segnyei János bekopogtatott a várba. A kapuőrök be sem akarták bocsátani, csak akkor engedték be, amikor a rab levelét beküldte a feleségének.

A fiatal asszony talpig kékselyem ruhában, virágos fejdísszel, vérpiros arccal állt előtte néhány pillanat múlva egy üres teremben. Lihegett, mint az úzótt vad s könnyek szökkenek a szemébe.

Segnyei János nem tudta túrtörtetni magát. Úgy érezte, hogy meginog alatta

a föld, amikor a szépséges, viruló feleségét meglátta s az ő szemét is elöntötte a felindulástól a könny.

Egy pillanat múlva a fiatal asszony már a nyakában csüngött s a fejét az arcához nyomva susogta:

— En édes jó uram! Én édes, hűséges társam!

De a másik pillanatban már lefoszlott az ura kebeléről s felsikoltott:

— Jaj Istenem, egyiküké se lehetek én! Maga a hitese jó uram, akit igaz szerelemmel szeretek, a másikkal meg ma esküdtem örök hűséget!

Segnyei János kézenfogta a feleségét s a lakodalmi vendégek elé vezette. Megállt az asztal előtt s harsány hangon kiáltotta:

— Atyafiak! Jó barátaim! Nem ismertek meg? Tudom, mert már rég holtak hittetek, de Isten jóvoltából megszabadultam a haláltól és a rabságtól. Én vagyok, Lápispaták vár ura, Segnyei János.

A cseh lovag Segnyei János elé állt s elkapta a felesége kezét:

— Ez az asszony az enyém!

Segnyei János felemelte a fejét.

— Isten előtt az enyém!

A cseh vitéz tajtékozott.

— Egy órája adtak össze bennünket s valami csavargó...

De nem mondhatott többet, mert Segnyei János torkonragadta. Megrázta a cseh tisztet s a terem egyik sarkába lódította.

A cseh kardot rántott. Segnyei János körülpillantott.

— Kardot nekem is! — kiáltotta. — Rég nem volt a kezemben, de azért nem felejtettem el bänni vele!

Az egyik vitéz odaadta az élesre fent szabályját.

Az asszonyok sikoltozva futottak ki a tereméből. A fiatal menyecske az ágyasházába szaladt. Reszkető ujjakkal húzott ki egy fiókot s egy élesrefent, drágakövel borított nyelű törőt rántott ki a fiókból.

Az ablaküveggel szemben egy nagy Mária-kép volt a falon. Az asszony törten a kép elé rogyott.

— Bocsáss meg, szűz Anya, de ha... Ez a törleszt a párom, ha elpusztulna... Bocsáss meg bűnös leányodnak.

Még susogott a szája pár pillanatig, aztán felállt, az arca elsötétedett s a tört a ruhája ujjába rejtette.

Visszafutott a terembe. Be akart lépni az ajtón, de az újtát állták.

— Élet-halálharc folyik odabenn! — komorlott felé egy hang.

Az asszony az ajtófélfához dőlt. Szorongva hallgatózott. Bentről az acélpengék csattogása, lábdobogás, hangos lihegés hallatszott ki és egyszerre egy test súlyos ledobbanása, mintha teli zsák zuhant volna a földre.

Az asszony elejtette kezéből a törtét s ájultan hullott az ajtó elé.

Mikor magához tért s felnyitotta a szemét, előtte állt az ura, aranyos, ünneplő ruhában.

Az asszony sápadt arccal szorongva rebegette:

— És a másik?

Segnyei János komor arccal mondta:

— Tisztességgel eltemtettem...

Az asszony hirtelen mozdulattal a szeméhez emelte a két kezét.

— Ha pedig már mégse szeretnél szívvel — kezdte reszkető, megindult hangon az ura, — hiszen hét esztendő nagy idő, ám én nem erőszakollak. Lápispaták vára a tied, minden marhámmal, s én elmegyek.

Az asszony felugrott. Forrón az ura nyakába fonta a karját s boldogan sikongta:

— Édes, drága uram! Mire gondol? De úgy féltettem s most alig hiszek a boldogságomban.

Öregember ünneplő ruhájában templomba megy. Fiatal asszony himzett fejkötővel és tarka szegéllyel ruháján.

Német népviselet Westfáliában.

Az urával a várkertbe ment. Virágot szedett, koszorúba kötötte s levitte a lápispataki templomba, ahol pár órával ezelőtt volt az esküvője a cseh vitézzel, aki most átszúrt mellel, kihűlt szívvel pihent a sötét boltívek alatt.

Az asszony a virágot rátette a cseh vitéz holttestére s könnyező szemmel mondta:

— Szegény! Ő nem tehetett róla!

Együtt ment vissza az urával az ágyasházába. A nyitott ablakon a május virágos, dalos szépsége áradt be.

Segnyei János megpillantotta a drágaköves nyelű tört, mely egy faragott láda sarkára volt téve. Felemelte a tört s a piruló menyecske elé tartotta:

— Hát ez micsoda?

Az asszony szégyenkezve fordította el a fejét s égő arccal susogta:

— Szívenszúrtam volna magam, ha... ha te kegyelmed elhullott volna.

— Jó szerencsém volt! — kiáltotta Segnyei János s keblére ölelte a pihegő asszonyt.

Mit hoz a Jézuska?

Karácsonyfa alatt.

Lelkem úgy megindul
Karácsonyfa alatt!
Úgy ringat a fénye,
Abitatba ringat,
Csendes merengésbe
Észrevétlen halgan...

Úgy hiszem, úgy érzem:
Kicsinyke gyertyái
Azért úgy ragyognak:
Ég bennük valami
Meváltó Jézusnak
Gyújtó szerelméből.

Mit ad a „Vasárnap“ előfizetőinek?

A mi hatalmas erejű földművesszövetségünket, melybe a falu minden polgárát besorozzuk akár a barázdán dolgozik, akár a műhelyben, vagy irodában, azok állítják talpra, akik a *«Vasárnap»* táborát gyarapítják. Nehéz időkben, sok bajunkban össze kell fogni, hogy egy táborban legyenek a földművelők Magyarországon is. Csak így lesz erős a mi akaratunk.

Minden faluban vegye a kezébe néhány önzellen ember a *«Vasárnap»* zászlaját s házról-házra járva írassa be előfizetőnek a legszegényebb családot is. Aki nem tud napilapot (az *«Új Barázdát»*) olvasni, az a *«Vasárnap»* zászlaja alatt legyen híve a mi földműves szövetségünknek...

A *«Vasárnap»* azért olyan olcsó (negyedévre 24 kor.), hogy a legszegényebb ember is járathassa. Azonkívül a *«Vasárnap»* nagy képes naptárát ingyen kapja minden előfizető, aki félévre előfizet a *«Vasárnap»* képes hetilapra.

Előfizetni lehet bármely postahivatalnál. Gyűjtőívet és mutatószámot készséggel küld a *«Vasárnap»* kiadó-hivatala.

VASÁRNAPTÓL VASÁRNAPIG

BARANYÁT KIÜRITIK A SZERBEK. Az antant felszólítást intézett a jugoszláv kormányhoz, hogy a trianoni békeszerződés területi rendelkezéseit, miután a magyar nemzetgyűlés már jóváhagyta a szerződést, hajtsa végre, vagyis a Magyarországnak megmaradó területeket ürítse ki. Így a jugoszlávok által megszállt Baranya és Baja kérdése rövidesen végleges megoldást nyer. A jugoszlávok január 18-án kezdik meg a megszállt Baranya, valamint Baja és vidékének kiürítését, amelyet néhány nap alatt be is fejeznek.

AZ OLASZOK TITKOS KATONAI SZERZŐDÉST KÖTÖTTEK A JUGOSZLÁVOKKAL. Olaszország és Jugoszlávia titkos katonai szerződést kötöttek. A szerződés értelmében Ausztria és Magyarország kötelesek a békeszerződés feltételeit pontosan teljesíteni. Olaszország és Jugoszlávia kötelezik magukat, hogy a Habsburgok visszatérésének ellene szegüljenek. Mindkét állam hasonló egyezséget más államokkal csak egymás kölcsönös értesítésével köthet.

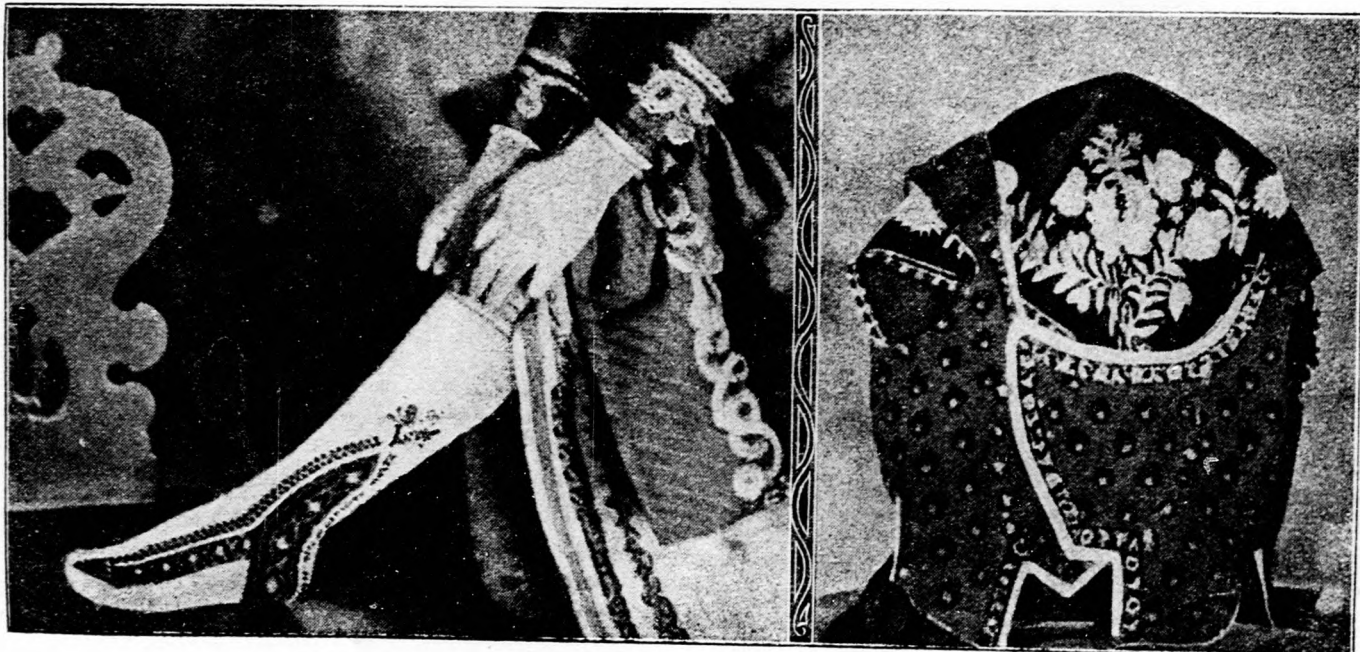
AZ ANGOLOK FELGYUJTOTTÁK CORK VÁROSÁT. Cork írországi városban a múlt héten hatalmas tűz pusztított, amelyet az angol rendőrök okoztak. A tűzvész napján reggel önkéntes katonák kivégzéssel fenyegették meg az embereket. Az éj beálltakor robbanások és revolverlövések voltak hallhatók, melyeket angol rendőrök adtak le. Cork város csaknem teljesen elpusztult. Több mint 1500 ember hajléktalanná vált. Dublinból, Írország fővárosából, külön vonat vitte a túzoltókat Corkba. Londoni jelentések szerint a tűzkár hét millió font sterling, azaz majdnem 15 milliárd korona. A város borzalmas képet nyújt és egész városrészek hevernek romban.

ZAVARGÁSOK A PÉTERVÁRI GYÁRAKBAN.

Pétervárott a katonai gyárakban zavargások törtek ki és a katonai fegyelem alatt álló munkások föllázadtak. A zavargások elfojtására kínai és lett zászlóaljokat rendeltek ki, mert a vörösök már nem bíznak saját embeikkel.

A BOLSEVISTÁK TIZENHÁROMEZER EMBERT VÉGEZTEK KI A KRIM-FÉLSZIGETEN. A bolsevisták Wrangel orosz tábornok csapatainak kivonulása után két hét alatt összesen tizenháromezer embert, katonákat és civileket végeztek ki. A legkegyetlenebbül *Sebastopolban* jártak el. Itt több mint ötszáz kikötői munkást ítéltek halálra, mert Wrangel katonáinak segítettek a hajóra szállásnál.

SEBESSÉGI VILÁGREKORD A REPÜLÉSBEN. Sadi Lecoite francia aviatikus új sebességi világrekordot állított fel. Repülőgéppel óránkénti 323 kilométer sebességet ért el.

Hímzett harisnya.

Westfáliai német népviselet.

Derék, elejében hímzett kendővel.

ÖNKORMÁNYZATOT KAP A FELVIDÉK. *Benes dr.* cseh külügyminisztert magához hívta *Hlinka* Andrást a felvidéki magyar pártok vezetőjét és arra kérte, hogy nyújtson be konkrét javaslatot a Felvidék autonómiájáról. Ennek az engedékenységnak igazi okát megmagyarázza nekünk az a rövid távirat, amit az angol kormány *Benes* miniszternek küldött s amelyben tudtára adja neki, hogy ha Csehszlovákiában nem lesz béke, a népszövetség programjába egy a kisebbségekről szóló törvényt vesznek fel, amelyben a tótok érdekeinek védelméről lesz szó.

VÁROST ÉPÍTENEK AZ AMERIKÁBOL VISSZATÉRT MAGYAROK. Az amerikai *Cleveland* város magyarjai már évekként ezelőtt *Kossuth-Lajosfalva* néven várost alapítottak, melynek magyar képviselőtestülete nemrégiben kimondotta, hogy a honfitársai közül még ez évben vagy a jövő év elején több mint százötven család visszavándorol az óhazába. Azért teszi ezt, hogy *Cegléd* környékén amerikai mintára új községet alapítson. Az új várost hir szerint *Kossuth-Lajosfalvának* nevezik el.

A MUNKÁSGRÓF HALÁLA. *Telegdi Erich* grófot, mint ismeretes, apja kolozsvári szövőgyárában munkaközben a gép elkapta és halálra roncította. A szerencsétlen véget ért fiatal ember *Telegdi Arvéd* grófnak volt a fia, aki Erdély legszorgalmasabb és legalaposabban képzett gazdája volt. Erdélyi birtokán, *Drassón* mintagazdaságot létesített. Az 1918. évi forradalom idején az oláh lakosság epusztította a drassai kastélyt és az egész mintagazdaságot. *Telegdi Arvéd* összeszedte elpusztított telepének roncsait s *Kolozsvárott* néhány hónapi megfeszített munka után egy szövőgyárat létesített, amelyben együtt dolgozott két fiával. Annál a gépnél, amelynek munkájához fizette *Telegdi Arvéd* gróf minden reményét, érte a borzalmas szerencsétlenség a fiatal *Telegdi Erich* grófot, aki gróf létére úgy élt és úgy halt meg, mint egy egyszerű munkás.

TIZENÖT MILLIÓ EURÓPAI KÉSZÜL KIVÁNDOROLNI. Tizenhét tengerentúli hajótársaság képviselője bejelentette *Wallis* amerikai bevándorlási biztosnak, hogy 15 millió európai kért hajójegyet Amerikába. A bevándorlási biztos *Washingtonba* utazott, hogy az amerikai kongresszus tagjaival a bevándorlási kérdéstről tanácskozzék. Mi magyarok örvendetesen állapítjuk meg, hogy a 15 millió európai között vajmi kevés magyar szerepel, mert az amerikai magyarok nagy örömmel térnek vissza az óhazába és felvilágosítják honfitársaikat, hogy a tengerentúli élet nem csábító.

AZ AMERIKAI OLAJKIRÁLY JÓTÉKONYALAPÍTVÁNYAI. *Rockefeller*, az amerikai olajkirály, aki most töltötte be 84-ik évét, boldogult felesége emlékére 15 millió font értékű alapítványt tett különböző intézetek számára, amelyeket felesége támogatott. *Rockefellernek* kedvenc mondása volt, hogy egész vagyonát felesége üzleti szellemének köszönheti, mert anélkül szegény maradt volna. Az olajkirály alapítványainak

Frederickcs grófnő,

a vörösök által meggyilkolt *Miklós cásár első szárnyseregének* leánya. Három évig harcolt hadnagyi egyenruhában az ellenforradalmi csapatokban a vörösök ellen. Legutóbb a *Wrangel-hadsereg* tagja volt. A hadsereg veresége után bátyjával és több tisztjával együtt *Budapestre* menekült. Egyik képünk hadnagyi egyenruhában, a másik női ruhában mutatja be a grófnőt.

értéke 118 millió 750 ezer font sterling, azaz több mint 250 milliárd korona.

EGY NYOMORÉK, AKI VILLAMOSVASUTI SZERENCSETLENSÉG KÖVETKEZTÉBEN GYÓGYULT MEG. *Köpenhágában* az egyik forgalmas utcán járó-kelők érdekes esetnek voltak a tanúi. Egy nyomorék tolokocsijával éppen az úttesten akart átkelni, de nem vette észre a közeledő villamost és már nem kerülhette el az összeütközést. A tolokocsi darabokra tört és a benne ülő nyomorék kirepült. Az eset szemtanúi megdöbbentek szerencsétlen embertársuk balesetén és segítségére siettek. Csakhamar azonban nagy meglepetésben volt részük, mert a «nyomorék» a következő pillanatban talpra ugrott és elszaladt. A különös véletlen folytán kiderült, hogy ez a szánalmat gerjesztő «nyomorék», aki a főváros legforgalmasabb útjain koldult, már egész kis vagyont gyűjtött össze.

ÖT VAGGONRAKOMÁNY CSEMPÉSZETT CIGARETTÁT FOGLALTAK LE. Az egyik *drezdai* (Szászország) teherpályaudvaron a minap öt vagon cigarettát foglaltak le, éppen akkor, amidőn az átvevő jelentkezett az árúért. A cigarettákat az antant csapatok által megszállt határon át csempézik német területre.

A NEMZETI HITELINTÉZET RT. elérkezett első csonka üzletének végére, mikor is megállapítható, hogy dacára hét hónapos működésének jelentékeny jövedelmekről tud beszámolni. A csonka üzlet végén nemcsak, hogy a rendes osztalékot fogja fizetni, hanem tartalékolásokat is fog eszközölni. Januárban a mai 100 millió alaptőkét a bank 120 millióra emeli fel.

A HOSSZÚ TÉLI ESTÉK MEGRÖVIDÍTÉSE. Nem valami új német találmányról van szó, hogy az órákat megint előre vagy hátra igazítsák, hanem egy sokkal életre valóbb ötletéről, melyet az élelmes pesti polgártársak — ha nem is fizikailag, mert hiszen az lehetetlen volna, de legalább unalom tekintetében — megrövidítik az esti órák számát. Nincs ugyanis ház, ahol ne ütné meg fülünket valami kellemes muzsikaszó, legtöbbször egy *Sternberg-féle «Etofon»* tolmácsolásában.

REGÉNY, TALIZMÁN

IRTA: SOMLAY KÁROLY

I.

A sötétdombú bakonyi erdők lassacskán magukba szívták a júniusi Nap utolsó pillantásait is.

A vékony fényszálak beleolvadtak a nyers-zöld rengeteg színhullámaiba és a különös világítás óriási körvonalakká duzzasztotta a távoli halmokat, a magános jegenyenyárfákat és a falvak tornyait. Mintha végek nélkül való ibolyamezővé változott volna az ég ellipszise; csak Zirc felett pirosodott egy csipkés felhőcske.

A gabonaföldeken, réteken és a selyemfüves legelőn megjelent az est előhírnöke, a sejtelmes gondolatokat fakasztó földárnya. A kalászbza zsendülő buzatáblákat és az égbolt hajlásába olvadó zsenge kukoricákat szelid alkonyi szellők fujdogálták. A bükkösök felől olyan hangokat lehetett hallani, mintha valaki, — talán egy magabúsult bojtárlegény, — citerát vert volna.

A dülöutakon és a kígyózó gyalogösvényeken bocskoros, pöregatyás földművesek és pipikendős nők dőcögtek a falu felé. A férfiak vállán kasza, kapa vagy ásó villogott, agyarkon makkos-pipa kalimpált és dörmögve beszélgették kis ügyeiket. A nők bükkönyt cipeltek hátukon a tehénke számára és arról tanakodtak, mikor fognak elkotlani a kontyos tyúk vagy a kendermagos.

Munka után való hazafelé útban bár sok csintalan dolog hozakodik is elő köztük, ajkukról nem igen hallatszik mélyebb nevetés. A magyar csak haragjában gyullad tüzeesebb lendületekre: kedélyeskedéseiben csendes és az ősmagyar humort is csak egy hosszabb lélekzetvétellel, egy-egy arcfintorral élvezi, mert lelkébe belé-száradt a botozó hajdúnak és a deresnek az emléke és a korábbi századok mementőjét nem söpörte ki lelkéből még most sem a jogegyenlőség. Hát beszélgetnek, pajzánkodnak és csendesen mosolyognak, nehogy meghallja nevetésüket a szanaszétbajszu, zsinóros hajdú...

— Tudja-e kelmed Balló komám, mikor állt az Úrjézus féllábon? — kérdezi Tüskevári Palya a mellette bandukoló szomszédától.

— Majd megmondja kigyelmed, édes egy komám, ha tudja — feleli a megszólított.

— Hát akkor állt féllábon a Mester, mikor Jeruzsálem falai előtt a csacsi hátára ült. Bizony, ha csacsi helyett magyar paripára ült volna, elvágtathatott volna Pilátus elől, — fejt meg a fogas kérdést a koma.

— A fekély essék a dolgába, szomszéd, ezt bizony még a Rupi cigány is tudhatta volna, ha gondolkozott volna, — dünnyögi Balló szomszéd és a tréfát beraktározza az agya legbelsőbb rekeszébe, hogy legyen mit elővenni majd az estebédnél a gyerekek számára.

Jó hosszú utat tettek meg, már majdnem a falu alá értek, mikor Tüskevári szomszéd búcsuzó gyanánt még egy kérdést intéz a Balló komához.

— Hát azt hallotta-e kigyelmed, hogyan vágta ki magát a bajból öregapám a bíró előtt? — gyomrozgatja Tüskevári a komáját.

— Bizony nem hallottam; vagy ha hallottam is, elfelejtettem. Kevés van az én kucsmám alatt a tudománytökémben, — dörmögi Balló.

— Úgy volt, hogy az öregapámat bepanaszolta a földesszomszédja a bírónál, hogy az öregapám keselylova bement a szomszéd zabjába legelni. Azt mondja erre az öregapám, hogy bár a kesely bément a zabba, de a zab is bément a kesely gyomrába, hát ilyenformán kvittek volnánk. A bíró az öregapámnak adott igazat, — mosolygott a sunyiképi Tüskevári.

— Alighanem szél lesz az iccoka, lerázza az almát meg a körtvét a szél az iccoka. Nyugtalankodik a bádoggokas a Csórom-kastély tetején, — feleli Balló, aztán kezel a komájával és az Ószer felé indul.

Tüskevári koma a Templomzúgnak vált és néha néha föltekint a Csórom-kastély tetejére.

— Az ám, már megint mozgatja a bádoggokas a szárnyait. Meggyön a bakonyi szél. Alma, körte fél-éretten a malacok válujába kerül, — bosszankodik a rőt-szakállu pógár és gatyakorcából előcibálva a sallangos acskót, megtömi a pipáját, aztán rágyújt.

A gulyát és disznókondát most eresztették újokra az alvégen a pásztorok. A bokáig érő por a levegőbe száll és összevegyül a házikókból ömlő füstökkel. A ful-lasztó kavarodásban alig látszanak a kontyföldelű házikók. A tölgyesek felől lengedező szél néha el-elkapja a kavargó porszemeket és mire este lesz, mire elcsön-de-sedik a falu, a sugár jegenyék és a fehér templomtorony andalogva nézegetnek a szűztiszta, ezüstös levegőben a holdra.

A Csórom-kastély dupla tetején csakugyan izeg-mozog a bádoggokas. Bizonyos babonás hiedelmeket ragasztottak a földművesek ehhez a négyszázéves és már félig-meddig hamvába roskadó vén épülethez.

A tetején lévő szélmutatóról, a bádoggokasról azt hiszik, hogy ha ez megmozdul, orkánok, jégesők, felhőszakadások fognak jönni a Bakonyból a falu fölé.

Legendát is költöttek a kastélyról. A legenda szerint bizonyos Csórom András nevű földesúr, — akinek ük-ajja bár szinleg keresztény volt, mégis a Tapolca egyik berkében máglyatüzeknél Hadúrnak fehér paripákat áldozott volna, — a háborús időkben szűzlányokat rabolt és a lányokat a kastélyba hurcolva, erőszakkal elvette ártatlanságukat. Ha aztán megunta őket, levágatta a fejüket.

Egyszer, épen századiknak egy morva gróf egyetlen lányát rabolta el. A leány nyakában drága medailonban Jézus keresztjének szilánkját viselte és apácának készült. Andorás úr ebbe a grófkisasszonyba igazán szerelmes lett. Könyörgött neki, hogy legyen a felesége. De a lány, akinek lenvirágszinű szeme és buzaszin haja volt, utálattal fordult el a ragyásképi, bozontosszakállú magyar barbártól. Egyszer, egy holdas éjszakán a torony-szobában ostromolta Andorás a szép morva szüzet. Már-már áldozatává lett volna a durva ember szenvedélyének, mikor hirtelen levetette magát a nyitott ablakból a kastély alatt tátongó völgybe.

A szerelmes föllángolásában is brutális Andorás úr szintén a leány után ugrott.

Andorás úr holttestét meg is találták másnap reggel az udvaros cselédek, de a leányé hiányzott.

Karácsony 1920-ban...

REJTVÉNY.

A rejtvény helyes megfejtését jövő évi 3-ik számunkban közöljük. A helyesen megfejtők között kisorsolunk egy tíz kitűnő elbeszélést tartalmazó könyv öt példányát.

A 8-ik számunkban közölt rejtvény helyes megfejtése:

Nincs, csak nagy Magyarország!

Megfejtették: Táuber Riehárd, Kamp János, Bartha Máté, Erdődi Jenő, Fleisch Pál, Ritecz János, Megyeri István, Madarász Emma, Boros Mihály, Boros Pál, Szobel Loránd, Vértessy Ferenc, Szepessy Linuska, Kovács Istvánné, Suba Antal, Miskey Alajos, Gáspár Teréz, Nagy Menyhért, Stoll Ernő, Varga János, Erdei Imre, Kenéz Kálmán, Magda Gyula, Máthé Mihály, Nigrinyi Barnabás, Szekeres József, Fülöp Ferenc.

A megfejtők közül kisorsolunk öt nevet és pedig:

Vértesi Ferenc, (*Mezőkomárom*), **Szobek Lóránd**, (*Eger*), **Nagy Menyhért**, (*Nagyvarsány*), **Máthé Mihály**, (*Tapolcza*), **Varga János**, (*Bárán*), a kiknek címére elküldöttünk egy-egy tíz kitűnő elbeszélést tartalmazó könyvet.

A 10-ik számunkban közölt rejtvény megfejtését jövő számunkban közöljük.

VÁSÁR ÉS PIAC

(Fővárosi árak.)

GABONA- ÉS VETŐMAGVÁSÁR. Zab 1600—1650 K, repce 3000—3100 K, köles 1300—1400 K, csöves lengeri 800—900 K, morzsolt lengeri 900—1000 K, bab 1700—1750 K, lencse 4000—4200 K, lóheremag 10.000—12.000 K, lucernamag 10.000—12.000 K, viktoriaborsó 2300—2500 K, ősziborsó 1500—1650 K, szőszösbükköny 3200—3400 K, muharmag 1450—1550 K, lenmag 3500—3600 K, pohánka 2100—2250 K, mák 5000—6200 K, cirokmag 1400—1450 K, napraforgómag 1750—1800 K, kendermag 2700—2800 K.

TAKARMÁNYVÁSÁR. Széna 250—270 K, bükkönymuhar 280—290 K, szalma 170—180 K, zsupszalma 210—230 K, takarmányszalma 160—200 K.

SZARVASMARHAVÁSÁR. Jármos újrők 61—63 K, másfél éves úszők 60—62 K, 1½—3 éves tinók 58—64 K, hasas tehének 62—65 K.

SERTÉSVÁSÁR. Hízott sertések minőség szerint 128—130 K, hasított sertés 148—152 K, zsír 225—230 K, szalonna 210—215, soványsertés 112—120 K.

BAROMFI ÉS TOJÁS. Élő csirke rántani való párja 100—120 K, sütni való párja 140—300 K, élő hízott kacska kg.-ja 115—120 K, hízott liba 120—125 K, élő sovány kacska darabja 200—250 K, élő sovány liba darabja 360—450 K, élő tyúk párja 200—260 K, hízott kacska tisztítva kg.-ja 120—130 K, hízott liba tisztítva 120—130 K, tojás (maximált ár) darabja 6.30 K.

Főszerkesztő: **MESKÓ PÁL**. Főmunkatárs: **BUDAY BARNA**. Felelős szerkesztő: **SCHANDL KÁROLY DR.**

Felelős kiadó: **MESKÓ PÁL**.

Hogyan lehet földhöz jutni?

A földreform törvény magyarázata

Mindenki számára könnyen érthető magyarázatokkal ellátta, dr. Jakabházy János ügyvéd a Magyar Gazdaszövetség ügyésze.

Ára 12 korona.

Kapható a lap kiadóhivatalában (Bpest, IV., Muzeumkörút 1.), minden lapelárusítónál, minden «Hangya» Szövetkezethél és minden könyvkereskedésben.

Nagyapáról unokára

száll a hirtelen a lejtőkeletesebb háziszemek, a

DIANA-sósbor-szesznek,

mely úgy külsőleg bedörzsölésre, mint belsőleg cukorra csepentve, csodálatos eredménnyel használható mint fájdalomcsillapító, hűsítő, fejfáscsillapító, egészségjavító szer. Egy kis üveg ára 18 kor., egy közepűveg ára 40 kor., egy nagy üveg ára 80 korona.

Kapható mindenütt!

Főelárusítóhely:

DIANA KERESKEDELMI RÉSZV. - TÁRS.
Budapest, V. ker., Nádor-utca 30. szám.

D. & F.

mágnegyűjtők, gyűjtőgyertyák, porlasztók, kábelek, stealitok, sfb.

Dénes és Fridmann

Budapest, VI., Dessewffy-u. 29.

Telefon: 89—86. Sürgőn, cím: Autotechnika.

Residentia Ingatlan és Építkezési Rt.

Alap tőke 3,000 000 korona.

Alapító intézetek; Magyar Leszámlító és Pénzváltó Bank R.-T. — Magyar Kereskedelmi Hitelbank R.-T.

Központi Iroda: Budapest, V., Deák Ferenc-u. 13., félelem 14.

Betonarugórtás: NAGYTÉTÉNY és ERZSÉBETFALVA.

Szabadalmazott és tövényesen védett **„Isol 1”** építőlap és blokkó, könnyű, szigetelő, biztos gazdasági építkezésekre kiválóan alkalmas, legolcsóbb építkezési mód.**Typus ajtók, ablakok**

Állandóan raktáron. Tömegépítkezésnél, továbbá gazdaközönség részére is kiválóan alkalmas méretek. Bányavállalatoknak, építési vállalkozásoknak, fatereskedőknek aranyjegy.

Csarnoktetők

80 m feszítésválságig, speciális tervezése.

Építkezések vállalása

uradalmakon építkezési helyen való betontéglás és betoncserepygárral. Rendkívül nagy lejárás és munkaerő me takarítás.

Parcellázások

teljes jogi műszaki és építkezési lebonyolítása.

A többtermelés

egyedüli eszköz az ország jólétének előmozdítására. Többet termelni csak jó gazdasági gépekkel és eszközökkel lehet.

EKÉK, ekealkatrészek,

boronák, kapáló ekék, fűkaszálok, marokrakó és kéveköti aratógépek, lógereblyék, kézi-, járgányos-, motoros- és gőzcséplőkészletek, szecska-vágók, répvágók, darálók, morzsolók s minden egyéb gazdasági gép és szerszám

„Hangya“

mezőgazdasági géposztályánál szerezhetők be legjutányosabban.

Kedvezmény előfizetőinknek!**Ingyen kapja**

mindenki, aki egész évre vagy fél-évre előfizet, az 1921. évre szóló

VASÁRNAP nagy képes naptárátaki 1/4 évre fizet elő, az 10 koronáért kapja a **Vasárnap Naptárát**, melynek rendes ára 20 korona.**Ingyen kapja**

az év végéig minden századik előfizető, aki akár csak egy negyedévre is előfizet, további

egy egész évig a „VASÁRNAP“ képes hetilapot.

Minden szedrik előfizető egy évig ingyen példányt és

azonkívül 1000 kor. jutalomdíjat is kap.

A 8—12 oldalon, változatos, gazdag tartalommal megjelenő képes hetilap fenti pártalra kedvezményei mellett a legolcsóbb hetilap is, amennyiben az előfizető árát negyedévre K 24.—, félévre K 48.—, egész évre K 10.—.

Aki a „Vasárnap“-ra, a kisgazdák és földművesek képes hetilapjára előfizetőt gyűjtöttek, azoknak minden tíz előfizető után ugyanannyi időre egy példányban ingyen küldjük a lapot, vagy egy 1921. évre szóló nagy képes naptárt küldünk.

Mutatványszámot és gyűjtő-íveket ingyen küld a kiadó hivatal: Budapest, IV. kerület, Múzeum-körút 1. szám.**Szakorvosi** rendelő vér- és nemibetegek részére.
Rendelés egész nap.
Rákóczi-út 32., I. em. 1. **EZÜST SALVARSAN-OLTÁS!****A méhtenyésztés vezérfonala**Irita Valló Árpád
méhészeti felügyelő

Megrendelhető az 5-szög előzetes beüldésével az Új Barázda kiadóhivatala útján, Budapest, IV., Muz.-um-körút 1. sz.

Ára 52-80 K. Ajánlási díj 2-50 K, portó 1 K.

Magyar Vadkiviteli Vállalat R.-T.

Budapest, IX., Tóth Kálmán-utca 8. (Hűtőház.)

Telefonszám: József 18—61.

Sürgőnycim: Vadhus Budapest.

Lőtt vadat minden mennyiségben átvesszünk s ezért a legmagasabb árat fizetjük. **Szállítóinknak** kívánatra minden összegű **óvadékokat nyújtunk.** Nagyobb vadászati eredményeket saját közegünk által a legközelebbi vasúti állomáson átvételünk. A szállítmányok értékét az átvétel után azonnal kiegyenlítjük.**Üzletfeleink lőszerzsükségleteit gyári árban beszerezzük.**

Lőszerzsükségletnél a töltények nagysága és a serétek száma közlendő.

9409

A gazdaközönség figye'mébe!

Vidéki szövetkezeti tagjaink még ma is igen olcsó áron szerezhetik be a vetkező szűkegletti cikkeket:

zsák, ponyva, zsinór-áru és kötélárukat, új kender-, juta- és molino-, valamint használt zaákokat és ponyvákat. — Az összes szőlőgazdasági cikkeket:**részgálicot, raffiát stb.**A mindenkori legolcsóbb napi árban **mezőgazdasági vetőmagvakat.**

Legjobb minőségű

lószerzsámokat, szerszámalkatrészeket.**„HANGYA“**

mezőgazdasági osztálya

Budapest, IX., Közraktár-u. 34.

Dr. MITZGER

Vér- és bőrbetegségek gyógyító intézete férfiak és nők részére Bpest, József-körút 3.

„RUBEROID“bőrfedéllemez gazdasági épületek fedésére, mely az összes kátránypapirokat tartósság szempontjából felülmúlja. — Olajtartalmánál fogva **sohasem szárad ki, vizet nem vesz fel, a fedélhez simul, mázolás nem igényel, 30 50 évig eltart.** Kapható 20 m²-es tekercsekben. — Tegyen próbarendelést a**„Hangya“ D/II. osztályánál.**

Budapest, IX., Közraktár-utca 34.

hol az összes építkezési anyagok is kaphatók.

Vízhatlan! Viharmentes! Eipuszíthatatlan!**Zsákokat és ponyvát,** új és használt állapotban, vesz és ad **KLEIN SÁNDOR, BUDAPEST,** 2087 VI., Eötvös-u. 8. Telefon: 81-18.

HOL VÁSÁROLJON A MAGYAR GAZDA

Királyi hangszer-udvari gyár

STERNBERG
Budapest, Rákóczi-út 60. sz. átlat lábán.

Zenekari rézfúvós hangszerek. Gramofon beszélőgépek. Cimbalmok. Harmoniumok. Bél-, selyem- és acélhúrok.
10 koronát küldjön és írja meg, hogy melyik hangszerről kíván képes árjegyzéket. Bérmentve kapja! Mindegyik hangszerről 10000-közlön árjegyzék jelent meg, tehát 10 koronáért csak egyfélért kaphat. — Vékre való szállításokat legpontosabban eszközölünk. — Hangszerek javítását szakemberrel végezzük.

Az összes hangszerek legfinomabb minőségben

Pálínkfőzőüstök mosóüstök

Vermorel rendszerű szőlőpermetező k

vörösréz 5l zománcozva és horganyozva, kisebb gazdasági gérek, rézgálla raffia, kéntap, kénpor

legolcsóbb napi áron nagy választékban raktáron:

SZONTÁGH PÁL, rézárúgyár Bpest, Üllői-út 19.

Zsák és ponyva

Telefon 85-93
80-82
104-10

NAGEL ADOLF,
V. Arany János-u. 10.
Távirat: „NAGELA.”

Saját készítésű **Carbid-gyertyák,** asztali- és függő-lámpák, égők nagyban és kicsinyben

LÁNG J. ÉS FIA
lámpaasztalja Budapest VIII., József körút 41. sz.

Árjegyzék ingyen!

A vidéki „Hangya” szövetkezeti tagok figyelmét felhívjuk a

„PANNONIA” keresztény fogvasztási szövetkezet

budapesti elárusítóhelyeire, ahol legmérsékeltbb áron szereztetik be azon árucikkeket, amelyeket eddig idegen és ismeretlen cégeknél vásároltak. A szövetkezet állandóan raktáron tart mindenféle ruhaféléket, cipőárúkat és egyéb közszükségleti árucikkeket.

A szövetkezet tisztán keresztény alakulat, elnöke Meskó Pál m. kir. gazdasági főtanácsos, a „Hangya” központ igazgatója. Ügyvezető-igazgató pedig: Ignáth József.

A „Pannonia” a legmagasabb árakat fizeti a vidékről felajánlott terményárúkért, élő és hasított sertésekért, valamint baromfi és tojásért.

Elárusítóhelyek a következők:

- KÖZPONTI RAKTÁRAK:**
- IX., Erkel-utca 17. Telefon: J. 44-02.
IX., Bakáts-utca 1-3. Telefon: J. 23-35, J. 24-05
- FIÓKZULTEK:**
IV., Múzeum-körút 41. Telefon 95-04.	III., Bécsi-út 134. Újjaki szövetkezet. Telefon: 41-80.
I., Verpeléti-út 4-6. Telefon: J. 63-08.	III., Fő-tér. Ó-budai dohánnyár. Telefon: 41-67.
II., Fő-utca 53. Telefon: 50-80.	VII., Sip-utca 23. Erzsébet ársi dohánnyár. Telefon: József 128-80.
IX., Erkel-utca 17. Telefon: J. 44-02.	VI., Felső erdősor 42. Szonty-utca sarkház. Telefon.
VIII., Mária-utca 7. Katholikus és protestáns nőszöveteg. Telefon: J. 93-69.	Ulpst, Árpád-út 25.
X., Halom-utca 43. Dreher sögyár. Telefon: J. 58-12.	VII., Vig-utca 26. Körsztrancsnokság. Telefon: J. 60-90.
Pestszentlőrinc Üllői-út 143.	

Neuschloss-Lichtig Repülőgépgyár és Faipar R. T. Budapest

Központi iroda: Budapest, V., Balaton-utca 2. Telefon: 150-154, 79-43. **Gyártelepek:** Budapest, V., Pozsonyi-út 21-23. Pestszentlőrinc, Gyömrői-út, Albertfalva.

Gyárt: Gazdasági szekereket, szekérraktrészeket, kerekeket, talicskákat, mindenemű szerzámnyeleket, u. m. kasza-, gereblye-, ásó-, kapa-, csákány-, lapát- stb. nyeleket, konyhabutor és konyhaeszközöket, azonkívül parkettát, butort, torna- és ortszereket, repülőgépeket. 2002

Stella-sütőpor, **GUSTO vanillincukor a legjobb.**

Kapható a Hangya összes fiókjában.
Gyár: Budapest, Rottenbiller-utca 46.

Magyar Királyi Földmívelésügyi Minisztérium mezőgazdasági gépakciója.

A mezőgazdasági gépakció keretében szántó- és vetési boronák, vetőgépek, gőz- és motoros cséplő-készletek, ló- és ökörszekerek, rosták, traktorok, répvágók, kukoricamorzsolók, szecskavágók, ékek, lókapák, hengerek, lőszerszámok, kaszák és kaszkészletek, reszelők, lapát-, asó-, kapa- és kaszanyelek, favillák és gereblyék, jármók, talicskák és tarгонcák kaphatók: 2046

a Magyar Szövetkezeti Központok Árúforgalmi Részvénnytársaságánál, Budapest, V., Dorottya-u. 2. szám, az Árúforgalmi R.-T. vidéki kirendeltségeinél, a „Hangyánál” és az Ország s Központi Hitelszövetkezetnél.

A legmagasabb napiáron vásárol közvetlen a termelőktől

babot, borsót, lencsét, mákot, diót, mézet stb. 2015

a

„HANGYA” terményosztálya
Budapest, IX., Közraktár-u. 24.

A „HANGYA” gondoskodik magyar népünk szellemi szükségleteiről is.

Könyvosztálya

ellátja a szövetkezetekben tömörült tagokat tankönyvekkel, ima- és énekeskönyvekkel, ifjúsági-, mesés- és képeskönyvekkel, szépirodalmi és gazdasági könyvekkel.

A családi könyvszekrény

a magyar irodalom remekeit tartalmazza. Egyetlen magyar házból sem szabad hiányozni.

Művészi képek,

a legjelesebb magyar és külföldi festők műveinek másolatai kaphatók minden szövetkezetünk után.

Ahol nincs, kérjük az igazgató-ságot, hogy foglalkozzék a könyvosztály cikkeivel is.

Hamisfogakat Brillánst Ékszert Platinát Gyöngyöt

Legmagasabb napi áron vesz:

GROSS ANTAL
BUDAPEST,
VIII., József-körút 23., féleml. I.

2080

LÓSZERSZÁM

cipő tehénbőrből,
csizma legjobb mi-
nőségben kapható:

Wolfner Gyula és Társa

bőr-, gépszij- és hadfelszerelési gyár
Gyár:
UJPEST, Váci-út 11. szám.
Központi iroda:
Budapest, Károly-körút 26.

Minden házban nélkülözhetetlen a

„PYRA“ szabadalmazott acetilén lámpa

Nyugodtan ég, nem füstöl, nem fuj,
nem robban, teljesen szagtalan. Keze-
lése a legegyszerűbb, csak annyi vizet
bocsájt a karbidtartánya, amennyi
a világításhoz feltétlenül szükséges.
Kapható használati utasítással az
összes **HANGYA** szövetkezetekben.

Gazdáknak, uradalmaknak legmegbízhatóbb minőségű

munkásbakancsokat,

Országos Állatforgalmi és Bizományi Részv.-Társ.

Budapest, VIII., Rákóczi-út 28. szám.

Telefon: József 35—61. és József 18—29.

Süggőnycim: ORÁL BUDAPEST.

Vásárol és szállít: jármosökröket, tinókat, üszöket, tehe-
neket, hizlalni való marhákat és tenyészujuhokat.

Vásárol: mindenféle vágómarhát, sertést, juhot és bárányt. Bizományi értékesí-
tésre elfogad: marhákat, sertéseket és juhokat, bárányokat, valamint borjúkat élő
és leölt állapotban. Küldemények címzése: **Élő marhák és juhok**: Budapest—
Ferencváros, Marhavásártér. **Élő sertések**: Budapest—Ferencváros, Sertésvásár.
Ölött árak: Budapest, központi vásárcsarnok.

Pénzelőleget kedvező feltételek mellett nyújtunk.
Meghívásra szakértőnket és meghatalmazottunkat kiküldjük.

A „Hangya“

vidéki szövetkezeteinek tagjai jutnak még ma is
a legjutányosabb árak mellett ruházati cikkek-
hez, miért is ajánlatos, hogy

a kisgazda és földmives úgy a saját, valamint családtagjainak ruhaszükségletét

mint: kész férfiföltönyök, férfi és női felsőkabátok, fiu- és
gyermekruhák, férfi és női kötött kabátok, sweaterek,
férfi, női és gyermekharisnyák, szövet- és kelmeárukat

a „HANGYA“ vidéki szövetkezetei útján szerezzze be.

tisztviselőcipőket és

finom női cipőárúkat

nagybani árak mellett szállít
az évek óta megbízhatónak elismert

Müller L. K. és Társa cég

BUDAPEST,

IV., Károly-körút 4., I. em.

Számtalan elismerőlevél
állami intézetektől, szövetkeze-
tektől és uradalmaktól.

Kérje képes árjegyzékünket,
melyet díjmentesen küldünk!

Helyezzük el betéteinket és jegyezzünk részvényeket a Nemzeti Hitelintézet Részvénytársaság-nál

A betétek minden fillére és
minden da ab részvényjezves
a keresztény es nemzeti
a apon teleplő Magyarország
erősíti.

Befizetett alaptőke
100,000.000
korona.

Tervezett alaptőke
120,000.000
korona.

2005
Az intézet minden két darab
régí részvény után e y drb új
kibocsátású részvényt még a
régí 210 koronás áron bocsát
részvényesei rendelkezésére.

A részvénytársaság helyiségei:

Budapest, VI., Vilmos császár-ut 25.

Cégbejegyzett és működésben levő fiókjaink:
Békéscsaba, Budaors, Debrecen, Eger, Gyongyös, Jász-
árokszállás, Kaposvár, Kecskemét, Kiskunfélegyháza, Kis-
pest, Mezőtúr, Sátoraljaújhevi, Törökszentmiklós.

A közeli napokban megnyitott fiókjaink:
Budapest, I. Krisztinaváros, Budapest-Angyalföldi, Budapest-
Vidéki, Abony, Balassagyarmat, Esztergom, Kiskunhidas,
Kisújszállás, Nyiregyháza, Nagykanizsa, Paks, Szeged,
Szolnok, Szombathely, Szekszárd, Veszprém, Zalaegerszeg.

A Nemzeti Hitelintézet Részvénytársaság be-
tétet a legelőnyösebben gyűmölcsöztet.
Mindennemű bank és takarékpénztári üzlet-
ággal foglalkozik. Külön tőzsgoeosztaly.

Ezen intézet volt az első, amely a közzgazdasági téren a nem-
zeti és keresztény kurzus szolgálatába állott. Részvények a
felemlit 120,000.000 korona alaptőkére jegyezhetők Buda-
pesten a R.-T. helyiségében (VI., Vilmos császár-ut 25.) vidéken
az összes fiókknál és minden községi jegyzői irodában.

Egy részvény ára 220.— K

A jegyzés eszközölhető egyszerű levélbeli bejelentéssel is.